

вдосконалювати фахове мовлення, читати статті, газети і журнали, користуватися енциклопедіями і словниками.

Неодмінною умовою успіху є дотримання вимог, які визначають рівень культури усного мовлення студентів:

1. Ясність, недвозначність у формулюванні думки.
2. Логічність, смислова точність, небагатослівність.
3. Відповідність між мовними засобами та обставинами мовлення.
4. Співмірність мовних засобів та стилю викладу.

5. Різноманітність мовних засобів (багатство лексики в активному словниковому запасі мовця). Самобутність, нешаблонність в оцінках у побудові висловлювань.

7. Виразність дикції, відповідність інтонації мовленнєвій ситуації.

Студенти повинні знати бездоганно норми літературної мови, доречність чи недоречність вживання слова в певному стилі, в певній ситуації. Ділове спілкування повинно ґрунтуватися на засадах етичних норм, певних правил ділових взаємин, знанні й умінні, які пов'язані з обміном інформацією, використанням способів й засобів взаємовпливу та взаєморозуміння. Кожна людина має пам'ятати: відродження й утвердження української мови – найперший обов'язок громадянина і фахівця.

ФОРМУВАННЯ КЛЮЧОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ГІМНАЗИСТІВ В УМОВАХ ВИКОРИСТАННЯ ІКТ ТА ПРОЕКТНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Максименко М. М., учитель Конотопської міської гімназії

Стратегічні завдання для сучасної європейської освіти:

- ◆ Навчити жити разом
- ◆ Навчити вчитися
- ◆ Навчити діяти
- ◆ Навчити жити (відповідати за власні вчинки та своє життя)

(З доповіді міжнародної комісії ЮНЕСКО «Освіта. Прихований скарб», проголошеної Ж.Делором у 1996 році)

Реформування системи освіти, відповідно до Закону України «Про загальну середню освіту», передбачає реалізацію принципів гуманізації освіти, її демократизації, методологічну переорієнтацію процесу навчання на розвиток особистості учня, формування його основних компетентностей.

Компетентність – володіння людиною відповідною компетенцією, що включає його особистісне відношення до неї і предмету діяльності.

Компетенція – готовність учня використовувати засвоєні знання, навчальні уміння й навички, а також способи діяльності в житті для рішення практичних і теоретичних задач. (Готовність – “згода зробити що-небудь” чи “стан, при якому все зроблено, усе готово для чого-небудь”.)

Компетентність – ближче до “знаю, як”, ніж “знаю, що” (з доповіді В. Хутмахера на симпозиумі, присвяченому проблемам європейської середньої освіти у 1996 р.)

Основними групами компетентності є:

- ◆ соціальна;
- ◆ полікультурна;
- ◆ комунікативна;
- ◆ інформаційна;
- ◆ саморозвитку та самоосвіти;
- ◆ продуктивної творчої діяльності.

Основні характеристики ключових компетентностей:

- ◆ Корисні як для кожної особистості зокрема, так і для всього суспільства в цілому;
- ◆ Надають можливість кожному індивідууму інтегруватись у суспільство, зберігаючи свою незалежність;
- ◆ Сприяють постійному вдосконаленню знань і навичок особистості відповідно до потреб часу.

(дослідження “Ключові компетентності. Концепт, що розвивається в загальній обов'язковій освіті”, організоване Європейським союзом у 2002 році).

Соціальна компетентність пов'язана з готовністю брати на себе відповідальність, бути активними в прийнятті рішень, у суспільному житті, у врегулюванні конфліктів ненасильницьким шляхом, у функціонуванні й розвитку демократичних інститутів суспільства.

Полікультурна компетентність стосується розуміння несхожості людей, взаємоповаги до їхньої мови, релігії, культури тощо; передбачає роботу з інформацією полікультурного характеру (при вивченні редакторів, робота в мережі Інтернет); формування інформаційної культури; виховання толерантного ставлення учнів до представників різних расових, релігійних, соціальних та культурних груп.

Комунікативна компетентність передбачає опанування важливого в роботі й суспільному житті усного й письмового спілкування, оволодіння кількома мовами; вивчення комп'ютерної термінології;

набуття навичок роботи в групах під час вивчення нового матеріалу або роботи над проектом, виховання взаємоповаги, взаємопідтримки; набуття навичок спілкування через ЛОМ, електронну пошту, чат, форуми.

Компетентність саморозвитку та самоосвіти пов'язана з потребою й готовністю постійно навчатися як у професійному відношенні, так і в особистому житті; передбачає набуття навичок вчитися самостійно; навички навчання за дистанційною освітою.

Розвиток компетентності продуктивної творчої діяльності передбачає використання різнорівневих завдань; надання можливостей вибору творчих завдань; стимулювання учнів до участі в олімпіадах, проектній роботі; ведення шкільного сайту, бази даних, видання газети.

Інформаційна компетентність передбачає оволодіння новими інформаційними технологіями, уміннями відбирати, аналізувати, оцінювати інформацію, систематизувати її; використовувати джерела інформації для власного розвитку.

Розглянемо можливості розвитку ключових компетентностей на різних етапах уроку на прикладі етапу «Сприймання й усвідомлення учнями навчального матеріалу»

Завдання:

1. Учитель сам викладає новий матеріал за допомогою розповіді, пояснення, бесіди з використанням ІКТ;

2. Учитель організовує самостійну роботу учнів із використанням ІКТ: скласти конспект за планом, скласти план за вмістом презентації, веб-сторінки або електронного підручника; дати відповіді на запитання, скласти перелік питань за вмістом презентації, веб-сторінки або електронного підручника; розв'язати задачі після опрацювання вмісту презентації, веб-сторінки або електронного підручника; скласти власні завдання; скласти конспект із використанням різних джерел: Інтернет, презентація, підручник, стаття в журналі.

Складові компетентностей, що формуються:

Соціальна - навички мережевої роботи, колективної роботи.
Полікультурна - толерантне відношення до інших культур.
Комунікативна - навички спілкування, роботи в мережі. Саморозвитку та самоосвіти - навички самоосвіти, роботи з пошуковими та довідковими системами, проектною діяльністю. Продуктивної творчої діяльності - готовність до творчій діяльності, можливості реалізувати здібності. Інформаційна - здатність до визначення інформаційної потреби, пошуку інформації та ефективної роботи з нею у всіх її

формах та представленнях; застосовувати ІКТ в навчанні та повсякденному житті; раціонально використовувати комп'ютер і комп'ютерні засоби під час розв'язування завдань, пов'язаних з опрацюванням інформації, її пошуком, систематизацією, зберіганням, поданням і передаванням.

1. Овчарук О. Компетентності як ключ до оновлення змісту освіти / Стратегія реформування освіти в Україні: Рекомендації з освітньої політики. – К.: К.І.С., 2003.

2. Зеер Э.Ф. Компетентностный подход к образованию // <http://www.urora.ru/>.

3. Бібік Н.М. Компетентнісний підхід: рефлексивний аналіз застосування / Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи. – К.: К.І.С., 2004.

МАГІСТЕРСЬКА ПІДГОТОВКА КЕРІВНИКА СУЧАСНОГО ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

Гавриленко І.І., аспірант СумДПУ ім. А.С.Макаренка

На сучасному етапі розвитку суспільно-економічних відносин та формування освітньо-політичної ідеології в Україні відповідно до Національної доктрини розвитку освіти [2] керівник загальноосвітнього навчального закладу (ЗНЗ) виступає тією особою, від якої залежить якість усіх процесів, що забезпечують навчально-виховну діяльність та якість результатів діяльності закладу, що віддзеркалюють не лише освітній рівень кожного його випускника, а й формують освітній рівень українського суспільства. За таких умов керівник ЗНЗ повинен мати належну професійну підготовку.

Сучасна вітчизняна система освіти забезпечує можливість магістерської підготовки керівників ЗНЗ, результатом якої є отримання диплому магістра з управління загальноосвітнім навчальним закладом, що передбачає певний рівень професійного і особистісного розвитку випускника магістратури та формування висококваліфікованого резерву управлінських кадрів освіти.

В українській державі підготовка магістрів з управління ЗНЗ здійснюється не так давно: уперше відкриття магістратури з відповідного напрямку підготовки фахівців відбулося лише наприкінці 90-х років ХХ століття. Нині подібні структури існують лише в